

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2015/2016

Destinace (země, město): Francie, Dijon

Jméno, příjmení: PhDr. Jitka Brešová, CSc.

I.

**Lycée Carnot
16, boulevard Thiers
21 000 Dijon**

- Škola a česká sekce

Carnotovo lyceum je francouzská střední škola, na níž od roku 1920 existuje česká sekce, kde mají možnost studovat čeští středoškolští studenti – v minulosti pouze chlapci, v současné době i dívky. Ve školním roce 2015/2016 bylo na lyceu celkem 18 českých studentů (9 chlapců a 9 dívek) ve věku od 15 do 19 let, kteří studovali ve třídách seconde, première a terminale, které odpovídají české 2., 3. a 4. třídě čtyřletého gymnázia. Studenti jsou ubytováni na internátu, děvčata v jednolůžkových a chlapci ve dvoulůžkových pokojích; na internátu mají plné sociální zázemí (WC, sprchy, kuchyňku). Víkendy (kromě víkendů před zkouškami) tráví ve francouzských rodinách, takže mají možnost se blíže seznámit se životem Francouzů, zdokonalit se ve francouzštině a navazují zde většinou i dlouhodobá přátelství. Víkendy před zkouškami trávili studenti na internátu, dozor zajišťovala částečně lektorka.

- Výuka češtiny a další pedagogická činnost

Výuka češtiny na Carnotově lyceu je zaměřena na jazyk, literární historii a teorii a celkový historický a kulturní přehled. Ve výuce jazyka jde především o opakování a procvičování pravopisu, gramatiky a zvládnutí různých slohových útvarů, ve výuce literatury je probírána především česká literatura (v souvislostech se světovou literaturou a s historií) a důležité pojmy z literární teorie. V posledním ročníku (terminale) studenti skládají maturitní zkoušku z češtiny, proto je výuka zaměřena rovněž na přípravu k maturitě (ukázky maturitních testů z předcházejících let a procvičování překladů z češtiny do francouzštiny, které jsou součástí francouzské maturitní zkoušky z češtiny); maturitní zkouška z češtiny má charakter zkoušky z cizího jazyka pro Francouze.

Pro výuku češtiny byla českým studentům přidělena učebna vybavená počítačem a dataprojektorem, takže bylo možné používat ve výuce internet a promítat prezentace studentů a ukázky z filmů a hudební nahrávky.

Na rozdíl od minulého školního roku neprobíhala výuka češtiny pro francouzské zájemce z řad učitelů i studentů pro nedostatek zájemců z řad studentů.

Na lyceu je rovněž knihovna, která je financována z prostředků DZS a která je využívána pro výuku češtiny (učebnice, slovníky, beletrie).

V rámci spolupráce mezi dijonskými středními školami byla lektorka podobně jako v minulém roce požádána o pomoc s přípravou skupiny studentek lycea S. Weil vyjíždějících na stáž v České republice – krátký kurz češtiny a informace o realitách, zpracování zprávy o stáži a práce v maturitní komisi.

- **Další činnost lektorky a její zázemí**

Kromě výuky českého jazyka a literatury se česká lektorka stará o české studenty po celou dobu jejich studia, pomáhá jim s adaptací na život ve Francii (to se týká především nejmladších studentů), působí jako prostředník mezi rodiči a lyceem, studenty a MŠMT, navštěvuje pedagogické porady na konci trimestru, kde se na ni obracejí vyučující s připomínkami ohledně konkrétních studentů, vyřizuje nebo pomáhá vyřizovat administrativní záležitosti, stará se o českou knihovnu, její doplňování a evidenci knih, ve výjimečných případech hlídá studenty o víkendu na internátu, v případě potřeby doprovází studenty k lékaři a do nemocnice, otvírá lyceum v případě pozdních večerních nebo časných ranních příchoďů atd.).

Česká lektorka je ubytována v pokoji s příslušenstvím v areálu lycea. V pokoji je připojení na internet a služební telefon, kterým lze volat v rámci lycea, rovněž na dívčí i chlapecký internát. Ubytování je zdarma, lektor platí jen elektřinu a vodu.

- **Život české sekce**

Vedle samotného studia na lyceu mají čeští studenti řadu zpestření svého pobytu v Dijonu. V listopadu bývají studenti tradičně zváni Zastupitelským úřadem České republiky na víkend do Paříže u příležitosti oslav 17. listopadu. V roce 2015 byla tato návštěva na poslední chvíli zrušena v důsledku teroristických útoků v Paříži. V prosinci studenti oslavili Mikuláše a před odjezdem na vánoční prázdniny zorganizovali vánoční besídku s koledami a dárky.

12. května se konalo již tradiční představení připravené českou sekcí, kam byly pozvány i hostitelské rodiny. Na konci školního roku byli studenti i s hostitelskými rodinami přijati místostarostkou Dijonu na radnici.

- **Závěr**

S potěšením lze konstatovat, že v průběhu školního roku 2015 – 16 se nevyskytly žádné problémy, které by bylo nutno řešit, a že všichni studenti české sekce mají velmi dobrý prospěch a plně se začleňují do života lycea.

II.

Université de Bourgogne

UFR Langues et Communication

2, boulevard Gabriel

21 000 Dijon

- **Postavení češtiny na univerzitě**

Čeština se na Burgundské univerzitě vyučuje na fakultě jazyků a komunikace (UFR Langues et Communication) v rámci oddělení slovanských jazyků spolu s ruštinou a polštinou. Čeština podobně jako jiné „malé jazyky“ trpí nedostatkem studentů, ale v září 2015 se podařilo získat do 1. ročníku 21 studentů, z nichž většina na konci akademického roku úspěšně složila zkoušku, a lze doufat, že budou pokračovat i ve druhém ročníku.

Ve druhém ročníku byly v akademickém roce 2015 – 16 pouze dvě studentky, ačkoliv v minulém roce první ročník úspěšně ukončilo 5 studentů. Odchody studentů jsou velmi časté, a to z důvodu změny školy, ukončení studia nebo odjezdu na studijní pobyt do zahraničí.

Ve třetím ročníku byl pouze jeden student DU (Univerzitní diplom).

- **Výuka češtiny**

Čeština se na Burgundské univerzitě vyučuje pouze v rámci bakalářského studia (Licence), a to

1. jako volitelný předmět k jinému hlavnímu oboru (UE5),
2. jako třetí živý jazyk v rámci aplikované lingvistiky (LEA),
3. v rámci kurzu nazvaného Diplôme Universitaire (DU), které je otevřeno jak studentům univerzity, tak i zájemcům z řad veřejnosti.

V akademickém roce 2015/16 se čeština vyučovala ve všech třech typech studia.

V rámci výuky češtiny probíhá jednak výuka jazyka (fonetiky, gramatiky, slovní zásoby, konverzace) v rozsahu 3 hodiny týdně, jednak výuka reálií – přednášky o historii, zeměpisu, kultuře, významných osobnostech atd. v rozsahu 1 hodina týdně.

Do výuky češtiny se mohou kromě francouzských studentů zapsat i zahraniční studenti programu Erasmus, kteří přijíždějí na krátkodobé stáže – jeden nebo dva semestry. V uplynulém akademickém roce tak češtinu studovala i jedna studentka z Itálie.

- **Další aktivity lektorky**

Kromě výuky jazyka a reálií má česká lektorka za úkol propagovat českou kulturu a český jazyk, což jednak provádí v rámci výuky reálií, kterou navštěvují i studenti Univerzitního diplomu, jednak na Dni otevřených dveří UFR Langues et Communication, který probíhá každý rok na jaře. Lektorka seznamuje studenty s možnostmi stáží na českých vysokých školách a v podnicích a pomáhá jim s výběrem stáže a vyplňováním přihlášek.

Studenti češtiny z univerzity zhlédli rovněž ukázky z českých filmů a české hudby v rámci výuky reálií.

- **Zázemí lektora**

Lektoři slovanských jazyků (češtiny, polštiny a ruštiny) mají k dispozici dvě kanceláře se základním vybavením. V pracovnách je počítač s tiskárnou a s připojením na internet. Pro potřeby výuky je k dispozici CD přehrávač, který ale doposud sdílela česká lektorka s polskou lektorkou, takže nebyla jistota, že přehrávač bude pro výuku k dispozici. Na žádost lektorky proto DZS zakoupil nový CD přehrávač.

Pro výuku reálií je potřeba včas požádat o učebnu s projektořem, běžné učebny jsou vybaveny jen lavicemi a tabulí. S připojením na internet v učebnách je někdy problém; učebny s projektořem nejsou vybaveny počítačem, je nutno si přinést vlastní počítač, ale signál na WiFi je velmi slabý, takže se nelze připojit k internetu. Veškeré ukázky je tedy nutné mít na klíči USB, v počítači nebo na CD či DVD.

Na fakultě je rovněž česká knihovna, která je financována z prostředků DZS a o kterou se stará lektor.

Učební texty pro výuku je nutné kopírovat, na lektorátu nejsou k dispozici učebnice pro studenty. Kopírování materiálů pro výuku provádí po objednání reprografické oddělení. V tomto roce Burgundská univerzita zakoupila do univerzitní knihovny dva exempláře učebnice New Step by Step, která je používána ve výuce, a zastupitelský úřad přislíbil lektorátu prostředky na nákup několika exemplářů této učebnice; jakmile bude mít DZS prostředky na zakoupení učebnic, požádá lektorka o další exempláře uvedené učebnice, tak aby bylo možné studentům učebnice půjčovat, jako tomu bylo v dřívějších letech. V průběhu tohoto akademického roku zakoupil DZS dva exempláře učebnice Česky krok za krokem 2, které navazují na uvedenou učebnici.

- **Závěr**

Výuka češtiny probíhala ve školním roce 2015/16 bez problémů. Jediným problémem bylo, že Burgundská univerzita snížila z finančních důvodů počet hodin ve všech skupinách, kde je méně než 20 studentů, takže toto snížení se dotklo i češtiny ve druhém (2 zapsaní studenti) a ve třetím ročníku (1 zapsaný student). Po jednání s ředitelkou UFR Langues et Communications byl nakonec v prvním ročníku jazyků ponechán plný počet hodin, omezení se tedy týkalo jen 2. a 3. ročníku. Vzhledem k tomuto snížení počtu hodin se opakovaně stává, že lektor češtiny nenaplní úvazek (200 hodin za akademický rok).

Výuka češtiny má na Burgundské univerzitě dlouhou tradici, je podporována vedením fakulty i zastupitelským úřadem v Paříži a ředitelka UFR Langues et Communications se vyjádřila, že nemá v úmyslu výuku češtiny zrušit (což hrozilo na konci akademického roku 2013/14).

III. Sciences Po

14, avenue Victor Hugo

21 000 Dijon

Kromě výuky na Burgundské univerzitě (pracovní smlouva na dobu určitou) a práce na lycée Carnot (DPČ s DZS) lektor češtiny zajišťuje výuku češtiny na Sciences Po (dohoda o provedení práce).

- **Situace češtiny na Sciences Po**

Pobočka Sciences Po v Dijonu je zaměřena na země střední a východní Evropy. Studenti studují v 1. a 2. ročníku češtinu, polštinu nebo maďarštinu, ve 3. ročníku odjíždějí na zahraniční vysokou školu. Předpokládá se, že část studentů bude ve 3. ročníku studovat na některé vysoké škole v České republice, Polsku nebo Maďarsku.

- **Výuka češtiny na Sciences Po**

Výuka češtiny, polštiny a maďarštiny má studenty seznámit jak s jazykem, tak s kulturou, historií, zeměpisem atd. vybrané země a připravit je pro pobyt v této zemi. Nejedná se tedy pouze o výuku jazyka, ale o kombinaci výuky jazyka a reálií. V prvních třech týdnech prvního ročníku studenti absolvují úvodní přednášky z reálií uvedených tří zemí (každá země celkem 6 hodin přednášek) a i další výuka jazyka (6 hodin týdně v 1. ročníku a 4 hodiny týdně ve 2. ročníku) je kombinována s reáliemi. Hlavním cílem je získat a udržet zájem studentů o vybranou zemi a zároveň je připravit na roční pobyt v této zemi. Vlastní výuku na vybrané škole budou absolvovat v angličtině, výuka jazyka není tedy přípravou na studium v daném jazyce.

- **Zázemí lektora**

Lektor češtiny má k dispozici sborovnu, kde jsou tři počítače připojené na internet, a tiskárnu, k dispozici je kávovar a kuchyňka s ledničkou a mikrovlnnou troubou.

K dispozici jsou rovněž dvě moderní kopírky se scannerem. Ve třídách jsou bílé tabule a interaktivní tabule, počítač s připojením na internet a dataprojektor. Připojení na internet je (na rozdíl od univerzity) bezproblémové.

Ve sborovně je rovněž několik magnetofonů s CD přehrávačem.

- **Závěr**

Práce na Sciences Po je náročná, ale zajímavá a studenti jsou motivovaní. Mezi Burgundskou univerzitou a Sciences Po existuje dohoda, podle které v případě, že lektor nemá plně pokrytý úvazek na univerzitě (což se u češtiny opakovaně stává), je část jeho výdělku na Sciences Po použita k zaplacení chybějících hodin na univerzitě; výuka na těchto dvou školách je tedy do určité míry provázaná.

28. června 2016, Dijon

PhDr. Jitka Brešová, CSc.